Civillieta Nr. C30536216
Lietvedības Nr.C-5362-16/4

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2016.gada 17.oktobrī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa,
tiesnese Z. Studente,
ar tiesas sēžu sekretāri S.Skuteli,
piedaloties prasītāja pārstāvim /pers. A/,
atbildētājai /pers. B/,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321, prasībā par naudas piedziņu pret /pers. B/, personas kods /personas kods/.

Aprakstošā daļa

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā 2016.gada 11.aprīlī SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" (turpmāk – Prasītājs) iesniedza prasību pret /pers. B/ (turpmāk – Atbildētāja) par dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas maksas un saņemto pakalpojumu parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" (pirms reorganizācijas Rīgas pašvaldības sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Purvciema nami", pirms tam Rīgas pašvaldības uzņēmums, bezpeļņas organizācija namu pārvalde "Purvciems") pārvaldīšanā, saskaņā ar Rīgas domes lēmumu Nr.3291 "Par dzīvojamo māju pārvaldīšanas līguma projektu apstiprināšanu un atsevišķu Rīgas domes lēmumu atzīšanu par spēku zaudējušiem" (2011.gada 5.jūlija Dzīvojamo māju pārvaldīšanas līgums Nr.RD-11-910-IT, pirms tam 2003.gada 18.februāra Nekustamo īpašumu apsaimniekošanas pilnvarojuma līgums Nr. DI_03-81-lī) atrodas dzīvojamā māja /adrese/ (turpmāk – Dzīvojamā māja).

Saskaņā ar zemesgrāmatu nodalījuma norakstu, Atbildētāja ir dzīvokļa Nr.72, /adrese/, īpašniece.

Saskaņā ar Dzīvokļa īpašuma likuma 10.panta prasībām Atbildētājas pienākums ir piedalīties dzīvojamās mājas pārvaldīšanā, segt tā izdevumus, norēķināties par saņemtajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa lietošanu, neatkarīgi no tā, vai ar Atbildētāju ir noslēgts dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgums. No minētā arī secināms, "Dzīvokļa īpašuma likums" 10.pants paredz ne tikai līgumiskos, bet arī deliktatbildību (ārpuslīgumisko atbildību), nosakot dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas un komunālo pakalpojumu atlīdzību neatkarīgi no līguma noslēgšanas.

Norāda, ka saistība starp Atbildētāju un Prasītāju saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu rodas no likuma. Līgumiskās attiecības starp pusēm nepastāvēja, līdz ar to Atbildētājas pienākums maksāt procentus izriet no likuma.

Norāda, ka Prasītājs vienmēr un pilnā apmērā izpildīja savas saistības pret Atbildētāju, rēķini Atbildētājai tika izsniegti pastāvīgi, nekādi šķēršļi lietot savā īpašumā esošo dzīvokli nav likti, taču Atbildētāja nav segusi pārvaldīšanas izdevumus un nav norēķinājusies komunālajiem pakalpojumiem, kā rezultātā radies maksājumu parāds.

Pamatojoties uz 2016.gada 16.marta rēķina Nr.19311421/03991 par Dzīvojamās mājas uzturēšanu, apsaimniekošanu un saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem, kā arī saskaņā ar uzturēšanas un apsaimniekošanas izdevumu, komunālo maksājumu un kavējuma naudas aprēķinu, Atbildētājas parāds par Dzīvojamās mājas apsaimniekošanu, uzturēšanu un komunālajiem pakalpojumiem sāka veidoties no 2007.gada janvāra pastāvīgi pieaugot un uz 2016.gada 1.aprīli veido kopējo prasības summu 6380,49 EUR, kas sastāv no pamatparāda 6051,12 EUR apmērā un likumiskiem procentiem 329,37 EUR apmērā par laika periodu no 2014.gada 1.jūnija līdz 2016.gada 1.aprīlim.

Norāda, ka Atbildētāja visā parāda veidošanās periodā nav griezusies pie Prasītāja ar lūgumu noslēgt izlīgumu par parāda atmaksu, lai gan šāda iespēja vienmēr ir bijusi.

Mediācija strīda risināšanai pirms vēršanās tiesā nav izmantota, un Prasītājs to tiesas procesa laikā izmantot nevēlas.

Prasība pamatota ar Civillikuma 701.pantu, 863.pantu, 1402.pantu, 1716.pantu, 1759.pantu, 1765.pantu, Dzīvokļa īpašuma likuma 10.pantu, likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta septīto daļu, Ministru kabineta noteikumiem Nr.1014 "Kārtība, kādā aprēķināma maksa par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu", Ministru kabineta noteikumiem Nr.1013 "Kārtība, kādā dzīvokļa īpašnieks daudzdzīvokļu dzīvojamā mājā norēķinās par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu", Civilprocesa likuma 1.pantu, 23.pantu, 24.pantu, 26.pantu, 33.pantu, 34.pantu, 41.panta pirmo daļu, 128.pantu, 129.pantu.

Lūdz tiesu piedzīt no Atbildētājas Prasītāja labā pārvaldīšanas, apsaimniekošanas un saņemto komunālo pakalpojumu maksas pamatparādu 6051,12 EUR un likumiskos procentus 329,37 EUR apmērā, bet kopā 6380,49 EUR kā arī samaksāto valsts nodevu 489,96 EUR un tiesāšanās izdevumus 4,70 EUR apmērā; noteikt Prasītāja tiesības saņemt līdz sprieduma izpildei 6% (sešus) likumiskos procentus gadā no pamatparāda summas.

2016.gada 13.maijā tiesā saņemti Atbildētājas paskaidrojumi, kuros norādīts, ka prasību atzīst daļēji.

Norāda, ka Atbildētāja dzīvo viena pati, taču Prasītāja izsniegtie rēķini par ūdens patēriņu ir pārmērīgi lieli. Ūdens skaitītāji Atbildētājai nomainīti savlaicīgi, taču tie netika reģistrēti un ūdens izlietojuma radītāji netika nodoti.

Lūdz Prasītāju noteikt faktisko ūdens patēriņu, proti:

- Skaitītājs Nr.49206321 – 619,0;
- Skaitītājs nr.169353 – 737,0;
- Skaitītājs Nr.168587 – 473,0;
- Skaitītājs Nr.13344671 – 259,0.

Norāda, ka Atbildētājai ir smags materiālais stāvoklis. Atbildētāja ir 2.grupas invalīde un ļoti daudz naudas līdzekļu tiek izlietots zālēm.

Norāda, ka pusi no parāda summas Prasītājam jau ir samaksājusi.

Prasītāja pārstāvis tiesas sēdē prasību uzturēja 1122,11 EUR apmērā, kas sastāv no pamatparāda 1099,33 EUR un likumiskiem procentiem

22,78 EUR apmērā, kā arī lūdza piedzīt no Atbildētājas visus tiesāšanās izdevumus 494,66 EUR apmērā.

Norādīja, ka Atbildētājas apgalvojumu par to, ka 2016.gada 6.oktobrī Prasītājam tika ieskaitīta daļa parāda nevar apstiprināt, jo uz lietas izskatīšanas laiku, šādas informācijas nav.

Atbildētāja tiesas sēdē prasību atzina 200 EUR apmērā. Norādīja, ka Prasītājam nesen tika naudas summa parāda dzēšanai. Apstiprināja, ka sākotnējais Atbildētājas parāds Prasītājam bija tāds, kāds norādīts prasības pieteikumā.

Lūdza samazināt valsts nodevas apmēru, kas prasības apmierināšanas gadījumā būs piedzenama no Atbildētājas. Norādīja, ka Atbildētājas vienīgie ienākumi ir invaliditātes pensija 468 EUR apmērā. Šobrīd, lai samaksātu parādu Prasītājam, iesaistīti visi radi. Atbildētājai nav saprotams, kādēļ Prasītāja izsniegtie rēķini ir tik lieli, jo viens cilvēks nevar iztērēt tik daudz ūdens kā to norāda Prasītājs.

Motīvu daļa

Tiesa, uzklausījusi tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 92.pantu pierādījumi ir ziņas, uz kuru pamata tiesa nosaka tādu faktu esamību vai neesamību, kuriem ir nozīme lietas izspriešanā.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 190.panta otro daļu, tiesa spriedumu pamato ar apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā.

Likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta septītajā daļā noteikts, ka pašvaldības pienākums ir pārvaldīt un apsaimniekot dzīvojamo māju līdz tās pārvaldīšanas tiesību nodošanai dzīvokļu īpašnieku sabiedrībai vai ar dzīvokļu īpašnieku savstarpēju līgumu pilnvarotai personai.

Prasības pieteikumam pievienotais 2003.gada 18.februāra nekustamo īpašumu apsaimniekošanas pilnvarojuma līgums Nr.DI-03-80-lī (lietas 9.-12.lapa) un 2011.gada 5.jūlija Dzīvojamo māju pārvaldīšanas līgums Nr.RD-11-910-lī (lietas 13.-19.lapa) apstiprina, ka Prasītājs uz līguma pamata apņēmies apsaimniekot Rīgas pilsētas pašvaldības īpašumā, valdījumā vai pārvaldīšanā esošos nekustamos īpašumus, kas minēti līguma pielikumā Nr.1, tostarp nekustamo īpašumu /adrese /.

2015.gada 30.decembra Uzņēmumu reģistra izziņa Nr.7-3-237591 apstiprina, ka 2010.gada 29.decembrī notikusi reorganizācija, apvienojot komercsabiedrības, tajā skaitā Rīgas pašvaldības SIA „Purvciema nami", un izveidojot SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" (lietas 26.lapa).

Atbilstoši Komerclikuma 335.panta piektās daļas noteikumiem, apvienošanas gadījumā pievienojamās sabiedrības tiesības un saistības pāriet iegūstošajai sabiedrībai.

No lietas materiāliem pievienotā Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs A/redzams, ka Atbildētājai 2000.gada 10.oktobrī reģistrētas īpašuma tiesības uz dzīvokļa īpašumu Nr.72, /adrese/ (lietas 8.lapa).

Dzīvokļa īpašuma likuma 10.pants paredz, ka dzīvokļa īpašniekam ir pienākums piedalīties dzīvojamās mājas pārvaldīšanā; segt dzīvojamās mājas pārvaldīšanas izdevumus šā likuma 13.pantā noteiktajā kārtībā; norēķināties par saņemtajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu (piemēram, apkure, aukstais ūdens, kanalizācija, sadzīves atkritumu izvešana); maksāt uz dzīvokļa īpašumu attiecinātos nodokļus; maksāt nomas maksu par zemes lietošanu, ja dzīvojamā māja atrodas uz citai personai piederošas zemes; saudzīgi izturēties pret kopīpašumā esošo daļu, ievērot tās lietošanas noteikumus, kā arī normatīvajos aktos noteiktās sanitārās, ugunsdrošības un citas prasības, lai neradītu aizskārumu citu cilvēku drošībai un veselībai, apkārtējās vides kvalitātei, un raudzīties, lai šos noteikumus un prasības ievērotu personas, kas iemitinātas viņa dzīvokļa īpašumā; nodrošināt iespēju dzīvokļu īpašnieku kopības vai pārvaldnieka pilnvarotiem speciālistiem veikt dzīvokļa īpašumā darbības, kas nepieciešamas ar dzīvojamās mājas ekspluatāciju saistītu komunikāciju, būvkonstrukciju un citu elementu ierīkošanai un normālai funkcionēšanai, kā arī nodrošināt iespēju apsekot atsevišķo īpašumu; pildīt dzīvokļu īpašnieku kopības pieņemtos lēmumus.

Lietā nav strīda par to, ka Prasītājs pārvalda un apsaimnieko dzīvojamo māju /adrese/, un piegādā dzīvokļu īpašniekiem komunālos pakalpojumus.

Civillikuma 1402.pants nosaka, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma. Kā arī norādīts juridiskajā literatūrā: "Likumā var būt nosacīts, ka noteiktos apstākļos, pie noteiktiem faktiem personai rodas konkrēti pienākumi pret citu personu" (*Civillikuma komentāri. Saistību tiesības. Prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. Rīga, Mans Īpašums, 17.lpp.*).

Ņemot vērā to, ka Atbildētājai pieder īpašums /adrese/, kur Prasītājs nodrošina komunālos pakalpojumus, kā arī veic dzīvojamās mājas uzturēšanu un apsaimniekošanu, tiesai nav šaubu, ka Atbildētāja ir izmantojusi šos Prasītāja pakalpojumus, taču samaksu par tiem nav veikusi pilnā apmērā.

Saskaņā ar prasības pieteikumā norādīto un tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem, kā arī pieteikumam pievienoto piedzenamās summas aprēķinu (lietas 38.lapa), Atbildētājai par laika periodu no 2015.gada janvāra līdz 2016.gada oktobrim izveidojies parāds 1122,11 EUR, kas sastāv no pamatparāda 1099,33 EUR un likumiskiem procentiem 22,78 EUR.

Tiesai nav pamata apšaubīt Prasītāja norādīto Atbildētājas parāda summas apmēru, kā arī tiesai nav pamata apšaubīt parāda esamību, jo saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Civillikuma 1753.pantā ir noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tādā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā (Civillikuma 1756.pants un 1765.pants).

Prasītājs aprēķinājis Atbildētājai likumiskos procentus 22,78 EUR apmērā par laika periodu no 2014.gada 1.jūnija līdz 2016.gada 1.aprīlim.

Tiesa atzīst, ka Prasītājs ir pierādījis savu tiesību pēc prasījuma ar lietā iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem, sakarā ar ko no Atbildētājas par labu SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" piedzenams pamatparāds 1099,33 EUR un likumiskie procenti 22,78 EUR apmērā, bet kopā 1122,11 EUR.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195.pantu, Prasītājam ir nosakāmas tiesības saņemt no Atbildētājas likumiskos sešus procentus no simta gadā no pamatparāda summas, par laiku līdz sprieduma izpildei, ņemot vērā ar spriedumu piedzīto procentu apmēru un Civillikuma 1763.pantā noteikto par to, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

Atbildētāja tiesas sēdē lūdza tiesu samazināt valsts nodevas apmēru, kas prasības apmierināšanas gadījumā būtu piedzenama no Atbildētājas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Civilprocesa likuma 43.panta ceturtajā daļā noteikts, ka tiesa vai tiesnesis, ievērojot fiziskās personas mantisko stāvokli, pilnīgi vai daļēji atbrīvo to no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos(..).

Minēto normu izpratnē, kritērijs atbrīvošanai no tiesas izdevumiem, tiesai (vai tiesnesim) var būt tikai personas materiālais stāvoklis. Tas nozīmē, ka tiesnesim (tiesai) jākonstatē apstākļi un jāizdara secinājums, ka mantiskais stāvoklis ir tāds, ka tiesas izdevumus nevar samaksāt. Šie motīvi ir jānorāda

lēmumā gan apmierinot pieteikumu par atbrīvošanu no valsts nodevas, gan noraidot pieteikumu (Latvijas Republikas Augstākas tiesas Senāta Civillietu departaments Plēnuma un tiesu prakses vispārināšanas daļa, Tiesu prakse jautājumā par tiesāšanās izdevumiem.2003.)

No Satversmes 92.panta un Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta, kas paredz ikvienam tiesības uz taisnīgu tiesu, izriet ne tikai valsts tiesības, bet arī pienākums atbrīvot trūcīgas personas no valsts nodevas un citiem izdevumiem, lai minētās personas varētu īstenot savu civilo tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizsardzību tiesā.

Saskaņā ar minēto, ja tiesas izdevumus nav iespējams nomaksāt, personai lūdzot tiesu atbrīvot no tiesas izdevumu samaksas, jāsniedz ziņas par savu mantisko stāvokli, pievienojot arī attiecīgus pierādījumus.

Civilprocesa likuma 43.panta ceturtās daļas izpratnē, fiziskās personas atbrīvošana no tiesas izdevumu samaksas ir saistīta ar viņa mantiskā stāvokļa novērtējumu un personai ir jāsniedz tik plaša un pārliecinoša pierādījumu bāze, lai tie pārliecinātu tiesu, ka personai tiešām tiesas izdevumus nav iespējams nomaksāt. Nav pietiekami vispārīgi norādīt, ka personai nav līdzekļu, jo personas mantiskais stāvoklis ir atkarīgs no darba samaksas un citiem dažādiem ienākumiem, kas ir primārais objektīvais pierādījums, kā arī no kustamas un nekustamas mantas piederības, par ko arī kopumā noteikti tiesai ir jāsniedz pierādījumi.

Objektīvs pierādījums personas sliktajam mantiskajam stāvoklim, ja personai ir piešķirts trūcīgas vai maznodrošinātas personas statuss, jo pašvaldība pirms attiecīgā statusa piešķiršanas, vispusīgi izvērtē personas mantisko stāvokli.

Lūgumu par valsts nodevas samaksas samazināšanu, Atbildētāja pamatoja ar to, ka Atbildētājas vienīgie ienākumi ir invaliditātes pensija 468 EUR apmērā un lielākā daļa ienākumu tiek tērēta medikamentu iegādei.

Atbildētāja nav sniegusi objektīvu informāciju, kā arī nav iesniegusi pierādījumus par savu mantisko stāvokli, kas būtu par pamatu samazināt Atbildētājai piedzenamās valsts nodevas apmēru.

Ievērojot minēto no Atbildētājas par labu Prasītājam piedzenama valsts nodeva 489,96 EUR un Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktā noteiktie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu no Atbildētājas valsts ienākumos piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2,61 EUR.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, Atbildētājai nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei. Minētais termiņš skaitāms no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.pantu, 92. – 97.pantu, 189. – 194.pantu, 195.pantu, 199.pantu un 204.[1]pantu,

nolēma:

Apmierināt SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321, prasību par naudas piedziņu pret /pers. B/, personas kods /personas kods/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321, pamatparādu 1099,33 EUR (viens tūkstotis deviņdesmit deviņi *euro*, 33 centi) un likumiskos nokavējuma procentus 22,78 EUR (divdesmit divi *euro*, 78 centi) apmērā par laika periodu no 2014.gada 1.jūnija līdz 2016.gada 1.aprīlim.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321, tiesas izdevumus 494,66 EUR (četri simti deviņdesmit četri *euro*, 66 centi) apmērā.

Piedzītie naudas līdzekļi iemaksājami SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321, AS "Citadele banka" norēķinu kontā Nr. LV83PARX0013044380019 vai AS „Nordea Bank" norēķinu kontā Nr.LV57NDEA0000083069550.

Noteikt SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6 (sešus) procentus gadā no piedzītās un nesamaksātās pamatparāda summas 1099,33 EUR, ņemot vērā nosacījumu, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot neatmaksātā pamatparāda apmēru.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2,61 EUR (divi *euro*, 61 cents), kas iemaksājami Tiesu administrācijas kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmējs: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr. 90001672316; BIC kods: TRELLV22; iemaksas mērķis: 21499, kā arī jānorāda dati personas vai lietas identificēšanai.

Maksājumu apstiprinošs dokuments sprieduma labprātīgai izpildei daļā par ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu valsts labā sprieduma labprātīgas izpildes termiņā iesniedzams Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas kancelejā.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Pilns nolēmums pieejams 2016.gada 31.oktobrī.

Tiesnese Z. Studente